

самому. На це іде багато часу, але це надзвичайно дієво в глибшому засвоєнні інформації в порівнянні з пасивним відсиджуванням на лекції в університеті. Онлайн-курси — досить новий інструмент навчання і потребує ще багато вдосконалення.

Список використаних джерел

1. Єрмаченко В.Є. Дериховська В.І. Особливості трансформації світової системи вищої освіти у XXI столітті. Економіка і суспільство. Випуск 10. 2017. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: http://economyandsociety.in.ua/journal/10_ukr/89.pdf.
2. Тренд: онлайн-обучение. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://womo.ua/trend-onlay-obuchenie/>.
3. Студія онлайн-освіти «Educational Era». — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://www.ed-era.com/>.
4. Дубасенюк О. Розвиток вищої освіти: тенденції та перспективи / О. Дубасенюк // Людиноцентризм як основа гуманітарної політики України: освіта, політика, економіка, культура: матер. Всеукр. конф. — К., 2011. — С. 135–142.
5. Amazon Web Services Educate Opens Cloud to Schools. — [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://www.educationnews.org/technology/amazon-web-services-educate-opens-cloud-to-schools/>.

ОНЛАЙН ВИЩА ОСВІТА: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Наталія Голіонко

ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені Вадима Гетьмана»

golionko@ukr.net

(Україна)

ONLINE HIGHER EDUCATION: REALITIES AND PERSPECTIVES

Nataliia Holionko

SHEI “Kyiv National Economic University
named after Vadym Hetman”

golionko@ukr.net

Актуальність. Сучасний темп технологічного розвитку суспільства у XXI столітті ставить підвищені вимоги до швидкості оновлення знань і вмінь молодих працівників і студентської спільноти, особливо у вищій школі. Одночасно, посилення світової тенденції «навчання протягом життя» формує постійний попит на актуалізацію знань і у старших поколінь українців. Сформована ж на ринку пропозиція освітніх послуг передбачає використання для означених категорій різних форм навчання у класичних або приватних університетах, бізнес-школах, освітніх закладах в Україні і за кордоном. Та найбільш затребуваними і корисними зважаючи на наявні суспільні умови останніми роками стають масові онлайн курси навчання (МООС, Massive open online course — масові, широкодоступні, публічні, відкриті дистанційні онлайн курси), розвиток і вага яких у абітурієнтів різного віку у світі та в Україні дедалі зростає.

Постановка проблеми. Метою нашого дослідження є уточнення ситуації щодо онлайн освіти в Україні та визначення перспектив отримання вищої освіти шляхом опанування саме онлайн-курсів навчання.

Результати дослідження. Завдання забезпечення кожного абітурієнта актуальними знаннями, вміннями та навичками, яке визначено у Законі України «Про освіту» можна вирішити шляхом надання формальної, неформальної або інформальної освіти[1]. Інформальна або самоосвіта, яка передбачає здобуття певних компетентностей шляхом само організованої освіти набуває популярності сьогодні у громадян світу різного віку. В Україні самоосвіта теж набирає значної динаміки, зростає кількість платформ онлайн-навчання, кількість та оновлюваність онлайн-курсів, на платформах оновлюються формати навчання, вдвічі зросло число студентів, які все ж таки завершують онлайн-курси та отримують сертифікати.

Основними вітчизняними платформами, започаткованими ще у 2014 р. є Відкритий Університет Майдану Online, EdEra та Prometheus. Також популярними серед українських користувачів є міжнародні платформи Coursera, Khan Academy, EdX, Udacity, Canvas Network, Udey, MIT OCW, Stanford online, Course Buffet, Pluralsight, Tutsplus та інші. Зауважимо, що закордонні МООС-платформи є більш практично спрямованими, на яких розміщені курси від кращих світових університетів, з сучасними теоріями, підходами, концепціями і прикладами, активними ком'юніті, фо-

румами, де можна отримати детальну та розгорнуту відповідь в межах тем курсу.

Привабливість онлайн навчання пояснюється його перевагами: індивідуально зручним часом та місцем навчання; комфортним темпом процесу опанування курсу; гнучкістю та мобільністю; сертифікацією як підтвердженням набутих знань і навичок та інше. До суттєвих переваг, які пропонують платформи останніми роками, можна віднести об'єднання декількох онлайн-курсів у цикли, а циклів курсів - у магістерські програми, які повністю або частково можуть бути зараховані університетом. Таке відбувається лише у окремих західних університетах – партнерах світових платформ МООС. Так, Coursera запустила низку магістерських програм в партнерстві з провідними університетами світу. Приклади часткового зарахування дисциплін в межах програм вищої освіти існують також на EdX, де запустили серію MicroMasters разом з MIT, Колумбійським університетом, Університетом Берклі, завдяки якій для отримання ступеня магістра можна 25% завдань виконати онлайн. Решту — в університеті-партнері (куди має вступити студент фізично), якщо він є партнером EdX. Причому враження студентів щодо досвіду такого навчання засвідчують їх результати – у 91% з них вже є гарантовані місця роботи. На думку фахівців, динамічний розвиток онлайн-навчання може призвести до схожих онлайн циклів і для бакалаврських програм [2].

Перспективними в Україні, на думку одного з засновників Prometheus Івана Примаченка, є подібні до наведеного і інші формати змішаного навчання у школах та університетах, наприклад, коли студенти переглядають відео-лекції, виконують завдання і отримують консультації на форумі онлайн у кращих викладачів країни і світу. А у оф-лайн проходять семінари, виконують фізичні лабораторні роботи і фінальний контроль. Подібні експерименти у змішаному навчанні, зокрема, і за участі платформи Prometheus були реалізовані у 2018 році з провідними вітчизняними університетами. Передбачається, що подібні спільні проекти імплементації МООС в навчальний процес університетів і шкіл будуть і в наступному навчальному році.

Окремим прикладом змішаного навчання у вітчизняних університетах, зокрема у КНЕУ імені Вадима Гетьмана є виконання індивідуальних або групових завдань за окремими дисциплінами шляхом проходження онлайн-курсу на одній з платформ навчання та отримання відповідного сертифікату. За оцінками студентів подібний досвід є корисним як в частині набуття нових фахових

та мовних (для курсів іноземною мовою викладання) знань та навичок, так і розширення компетенцій щодо нового формату освітнього процесу. Таке збагачення іноді стає вирішальним для визначення подальшого навчання та виборі професії студентами.

Отже, зважаючи на світові тенденції онлайн-освіти, можна вважати такі поодинокі спроби використання формату змішаного навчання вітчизняними освітніми закладами важливими кроками до розбудови інформальної освіти та укріплення тенденції «навчання протягом життя».

Висновки. Отримані результати дослідження дозволяють констатувати, що у різних сферах життя і діяльності потрібно постійно оновлювати і покращувати знання і навички. Самоосвіта за допомогою МООС платформ є гарною альтернативою тривалому і вартісному офлайн навчанню. Важливою і перспективною, на нашу думку, є освітня новація провідних світових університетів щодо зарахування частини навчальної програми студентів-магістрантів сертифікатами онлайн курсів деяких МООС платформ. Впевнені, що такі тенденції уможливають підвищення доступності освіти, урізноманітнюють її форми та осучасняють процес навчання в цілому.

Список використаних джерел

1. Про освіту: Закон від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2. Онлайн-освіта: за і проти на прикладі історій випускників Coursera, Udacity, Prometheus – Електронний ресурс // Режим доступу: <https://dou.ua/lenta/articles/mooc-stories/>

КОМЕРЦІЙНА ОНЛАЙН ОСВІТА: ОГЛЯД ТРЕНДІВ ТА ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ

Олексій Гребешков
alex@alexgrebeshkov.com
(Україна)

COMMERCIAL ONLINE EDUCATION: TRENDS REVIEW AND EXPERIENCE OF INTRODUCTION